H Bergman f. Wilhelm

Kopia

1847–1891

Brev från Carl Henrik Bergman till brodern Wilhelm Emanuel Bergman.

År.	Datum.	Avsändningsort.	Addressat.
1848	5 mars	Upsala.	Stockholm.
"	8 okt.	"	"
1849	31 okt.	"	"
1850	5 maj	"	"
1850	15 sept.	"	"
1851	7 juli	Stockholm	Maria Euren, Folkerå.
1852	25 febr.	Björkfors	Stockholm.
1854	12 maj	London	"
1855	29 aug.	Upsala	"
1856	9 april	Björkfors	"
"	7 juni	Grytnäs	"
"	7 sept.	Hernösand	Neder Kalix
"	8 sept	"	J.Bergman O:son, Sthlm.
1857	10/3 febr.	Över Torneå	Stockholm
"	13 maj	Näsby	Upsala
1858	22 juli	Waldermarsudden	Genève
1859	16 sept.	"	Stockholm
1860	25 jan.	Stockholm	Upsala.
"	27 febr.	"	"
"	8 nov.	"	"
1861	5 aug.	"	"
"	19 april 27 sept	"	"
1862	12 juli 28 aug	Sylt Helen	Stockholm.
"	19 sept	Stockholm	Björkfors.
"	3 okt.	"	"
"	23 dec.	"	"
1863	27 jan.	"	"
"	11 april	"	"
"	9 sept	Hernösand	"
"	11 dec.	Stockholm	"
1864	19 jan.	"	"
"	15 mars	"	"
1865	febr.	"	"
1861	27 sept.	"	Upsala

E.L.W.Bergman, den 5.4 -29.

1864 19/1 } saknas 25/12 - 16
1864 15/3 }

+

Min älskade Wilhelm!

Hur står det till med dig
nu? Du har ej låtit höra af dig.
Det betyder ej något, då jag vet
att du nog flitigt håller dig till
Gud, men det skulle ändå vara
roligt att veta såväl huru det
är med läsningen i skolan, som ock
huru du befinner dig andligt i
andeligt afseende. Gud kommer
nog i sin tid, bara vi uthärda
uti ständigt begär, en hunger och
törst efter honom; och det språket
håller jag mig nu i synnerhet vid:

"Lyckes, så skolen I finna, Beder så
skolen I få, Klapper på, så skall det
upplåtas för Eder". Med detta språk
i hjertat får man tåligt och allvar-
ligt arbeta på Guds och Frälsarens
uppenbarelse i själen; den uteblifver
icke. Då först blir det bröllop hos
oss, då Frälsaren för tid och evig-
het förmäler sig med själen.
Huru saligt det är, det kan jag ej
af egen erfarenhet säga, men jag
har, liksom du, litet försmak och
förstånd derom ur böckerna. —
Tacka Gustaf mycket, mycket för
hans goda bref och helsa Henrikas
och Hannas från din kärw bror
Carl

Uppsala den 5 Mars 1646.

Min älskade Wilhelm! Nu ha vi återfått denna kära tiden, som tillfälligare påminner oss om vår kära Frälsares vistelse här på jorden, mödosamma lif och lidande för vår skull. Måtte detta nya firandet deraf blifva oss välsignelserikt och måtte han själf för (visa oss) sin obeskrifliga kärlighet, som öfvergår allt förstånd, men som han blott kan uppenbara för de fattiga och ödmjuka hjertan. Ack ja, då man faller från själfbildningens höjd, och skulle vara nöjd, om man finge evakta dörren i sin Guds hus, då nådens luktan fått drifva en, att vara glad, om man blott skulle få bli den ringaste tjenaren i sin Guds hus, fått verka en ödmjuk och stilla längtan efter en blick af sin själavän, då, då är han ej heller långt bortas. Huru ofördigt, att vi skola tro oss något vara, ändock vi äro allsintet. Man må väl, som David, utbrista, då man tänker på Guds tålsamma kärlek till oss, fattiga syndare:

To Wilhelm Fic
Wilhelmina (Hanne)

"hvad är menniskan, att du tänker på henne,
och menniskans son, att du låter dig vårda om honom!

— Min kära Wilhelm, jag skulle nog
oftare skrifva till er, om jag hade något att säga,
men det är så sällan. Ni får nu af Tiineman tvifvelt
hörn eviga lifvets ord med kraft — Farväl,
min älskade Wilhelm; måtte Gud på dig så fylla
båda sina kärleksfulla och underbara råd! Bed
honom bevara dig för egenkärleken.

Broder Carl.

Upsala den 8 Okt. 1848.

Min dyra Manne! Alldeles
oförmodadt öfverraskades jag af Mamma
och Henrika samt Gustaf i förrgår. Vi
ha ämnadt dessa dar åka opp omkring
i staden, och för öfrigt hvila oss och vänta
våra sändebud. Roligt hade det warit att
få se dig med ork, men du får nog grundligt
du blifwit student. Från prosten Dillners
har jag fått ett psalmodikon; naturligtvis
är det alldeles intet för andra än hvem
de man spelar på det, men hjelp den

man i enfamhet ha mycket nöje och
nytta deraf. Vi ha nu i tankarna en
liten utfärd till Aland, men jag är ej ledig
förr än Tisdag middag, då åte, om jag skall
fara med, den måste bli uppskjuten till dess.
Efter ett kort uppehälle
de öfriga begge sig till Thorslunda, och jag
till mina studier. Men få se, huru väder-
lek och öfriga förhållanden medgifva det.
I enfamheten skulle jag kanske hafft
mera att säga, men nu, då jag har så
många hos mig från hemmet, hur jag ska få
många ända, att meddela mig åt. Helga Käppa
och Robert från din broder

Carl.

P.S. Mamma glömde att säga åt Emil, att klamrarekorna
genast måste intagas; låt honom veta detta. Annars
frysa klomrorna bort.

Upsala den 31 Oct. 1849.

Älskade Broder!

Tack för ditt önskade bref.
Det rörande om ditt själabekymmer, hvilket alltid
är en god sak, men vi böra ej heller låta oss nedtyngas
af sjelfvaggna bekymmer, utan komma ihåg, att Gud är
så angelägen om vår frälsning, att vi kunna tillförsäkra
oss allt godt af honom och torgat lägga vår och andras sa-
ligheto-fråga i hans händer, men deremot icke glömma att
hålla ut i bön och ordets bruk och i tron vänta uppfyllelsen
af vår bön, liksom du nu säkert några dagar väntat mitt
svar på ditt bref. Då har det ingen nöd och vi kunna
vara väl tillmods, ty „ingen kommer på skam som förbidar
Herren“ heter det i Guds ord, men „att låta förvaklare komma
på skam“ för all del, låt oss ej förlora ur minnet Guds nåd
eller glömma, den tillkommande härligheten och den
oförgängliga kronan, som väntar belgaren, sedan de här
bedrägen kämpat. Men hvem bör skola vi svaga själar,
lärer du, kämpa en sådan kamp att vinna sådan segen.
Profeten Jesaia säger oss: „genom tillhet och hopp skolen I
hulpna“. Det är alltså det första, att vi skola lära oss bedja,
vänta, hoppas på Gud och tro hans ord. Tänk blott, om du
vore långt borta hemifrån och kommet i nöd på föda och kläder,
och då skrefve hem till Pappa om din ställning, tror du
ej att han strax sände dig penningar, ja väl själf fore till
dig för att trösta. Men du måste dock vänta en liten tid på svar.
Huru mycket mer skall då ej Gud Fader, som är kärleken,

[illegible]

hörad din bön, som du, lik ett bref, dagligen sänder till Honom ifrån detta främmande land. Ack ja, han hörer visserligen och gifver skriftligt svar i alla de rika löften som i ordet innehållas, och vill att man dermed skall tills vidare låta sig nöja och lära sig tro Gud på hans ord och vara glad i det visa hoppet, att vi en gång skola få se vår Frälsare, när han dertill fått bereda oss och ser rätta stunden vara inne. — Gud har många slag af barn att uppfostra; somliga göra likasom de, som oupphörligen skrika på Mamma, så snart de falla omkull; dem hjelper han visst upp, men allramest tycker han om dem, som, såsnart de förse sig och falla, stå upp, bedja om förlåtelse och säga: "Kära Gud, ett sådant dåligt barn är jag, men hjelp mig efter detta!", och sedan åter klifva på, så godt de kunna. — Hörteligen, låt oss hålla fast i Gud, låt ej synden afskräcka oss, men bland dessa tåg bön: „Herre, tänk icke på min ungdoms synder och min öfverträdelse, men tänk på mig efter din barmhertighet för din godhets skull". Ja, det kan Herren förkasta oss för syndens skull, ty det är just den sjukdomen han vill bota; derföre är han kommen i verlden och gången till Fadren. Det är endast otron, som blir rätta orsaken, icke menniskans fördömelse, då man icke vill tro Gud. Derföre:

Am. tron dig synes matt och svag,
dock trösta af Jesu kärlek dag,
att han, som tro i hjertat ger,
skall och fullborda den allt mer.
En rykand' veka släcks ej ut,
den svaga tron nårock godt slut.

Farwäl, älskade Wilhelm, haf tröst och hopp till Gud; han glömmer aldrig sitt förbund, men glöm ej honom! Friskt mod! Erik helsar mycket.

Brodren Carl Henrik.

Upsala den 5 Maj. 1850.

Min kära Wilhelmi!

Jag Robert hade några Commissioner, som han ville hedra mig att utföra, och han skall jag då göra till Gustaf, så alle jag helsa eder samma tillfälle att skrifva litet med eder, och skall då minna eder till dig. Jag har just ingenting att säga Carl an att det är mycket och skall jag då med vara arbeten Ert skrifver förskrifningar och ofvan så med bibelförklaringar för adj. Thoren, Robert med sina fakter, och jag helsa mig med nu mer Hebreiska Bibeln, som är det roligaste af alle mina ämnen.

Man har de längsta och svåraste
tentamina i början, så att det gå
ej så fort. Det är nu roligt att
återse en sommare i naturen; det
går mera långsamt inmen hjertats vänner
flyr för nådens och kärlekens sol värmande
kraft, men jag hoppas också derpå, ty
Guds ord gifver oss större löften, om
vi hålla oss till dem. Det går ej med ens.
När jag kommer kan jag ej veta;
det beror på förhållanden, liksom
allt annat, men jag längtar nu lycka,
att det är så angenämt länge
sedan jag såg eder. Du har säkert
samma anmer för din längtan både
i afseende på himmelen och jorden.
Nu går jag åter till min Bibel.
Farväl, Helga Bröder, Systrar, Anna
från din broder
Carl Henrik.

Upsala den 15 Sept. 1850.

Käraste Bröder!

I första hafft vill jag skrifva några rader till Eder, emedan jag vet att I blifven glada deröfver, och ber Er icke misstyda att jag icke talat tårskildt till hvar. Först och främst har jag ändå så litet att säga, och sedan bör man ju gerna hafva samfälldt såsom Bröder. Detta är ju en skön öfning för himmelriket, der icke är fråga om mitt och ditt. Jag har mycket bråttom med min läsning, så att jag sitter inne nästan hela dagen, men om qvällarna kommer Wikanson till mig; då göra vi en promenad tillsammans, göra sedan aftonbön och sjunga några verser till psalmodikon. Det förstås, att jag ibland

är litet bekymrad för framgången, men i all-
mänhet är det lugnt och glatt för mig.
Bönen är ändå det viktigaste af allt i kristen-
domen; genom den blifver man ju Guds Barn, der-
igenom talar ju Gud med menniskan, såsom
man väl får se framdeles, fast man nu intet
så riktigt kan fatta och förstå det; genom den har
man ju sin himmel med sig hvar som helst, och
blifver bevarad och renad både från yttre synder,
samt från all otro, lättsinnighet, och verldskärleka.
Derigenom får man ju himmelen i hjertat, och hjertat
i himmelen, och vänjer sig att umgås med Gud och
de osynliga tingen. Men hvarför skall jag tala om
sådant, som Ni vet lika så bra som jag? Hvad är det
att blifva det högsta och bästa i verlden emot det,
att blifva ett <u>frälsande helgon</u> och <u>en Guds engel</u>
i himmeln, hvilket vi förnärvarigen skola blifva, om
vi bedja Gud om den heliga Anda, fuckta honom, och
flitigt och troget sköta vårt kall, såsom om det vore
den bästa gåfvan af Gud; ty han hafver sagt: „Den som
är trogen i det lilla, han skall få det som är mera".

Helga hjertliga Emil; han skall väl få bref
vid ett annat tillfälle. Farväl!

Carl

Björkfors d. 25 Febr. 1852.

Min kära Wilhelm!

Mamma skref i sitt sednaste bref till mig, att Mag:t Fineman, som ni läser för, nu har så mycket godt att säga. Det är verkligen mycket lyckligt att få höra Guds Ord af honom; man försöker ju så godt man kan gömma det i sitt hjerta. Men icke får man begära att strax få se frukt på sitt hjerta till förändring; hjertats förändring kommer nog, när Guds verkar densamma. Ännu en gång, min kära Wilhelm, öfverlemna din sak åt Gud sjelf, och betro dig helt enkelt åt Honom, Han är icke långt ifrån, ehuru Han är en förvald Gud. Guds ord är såsom ett utsäde, låt det falla i ditt hjerta, men utan att sjelf på annat sätt arbeta derpå eller bekymra dig med att gifva vätt derå— ty Gud ensam gifver växten— än så, att man söker vara vakande öfver sitt hjerta, till att se dess onda; förtröstigt anbefall din sak kort och hjertligen åt Gud, som tänker på alla sina barn, jag menar, på alla dem, som äfvunda att få emottaga Hans Andas verkan. Ty allt som skall blifva gjordt i vår gudfruktans och saligheds sak, det

Herr Em. Wilhelm Bergman.
Stockholm.

måste Han sjelf, Frälsaren nemligen, genom sin Ande göra. Så skall Hans Ande, som alltid söker oss genom goda tankar, liksom djefvulen alltid är närvarande i de onda, i högfärden, egenkärleken och afunden, sjelf bedja i oss; när man då märker någon lust i hjertat efter ett bättre, eller något språk af ordet kommer i tankarna, så stanna med ödmjukheten derefter. Det är den förekommande nådens Ande som vill vänja oss att gifva akt uppå Sig och vara ställda för honom i vårt inre. En så fattig och ringa bön hörer Gud alltid. Men, min kära Broder, vår väg går alldeles icke så, som vi sjelfva föreställa oss, utan Gud förer oss annorlunda för att bryta den egna viljan, och lära oss endast ödmjuka Hans Verkningar i själen. Jesu, Davids Son, var kunna dig öfver mig, innehåller ju allt hvad man kan bedja om i sin blindhet och fattigdom. När detta ropet fått komma ur hjertats förkrosselse, då är den stora hjelpestunden nära; men ingalunda kunna vi förkrossa våra hjertan sjelfva, Gud ensam skall göra det; vi skola endast mottaga den förekommande nådens anda som tillbjuder Sig, och båra vårt bekof och vår åstundan inför Honom. Som sjelf verkar det. Du vet att salighetsporten är trång, och det är just derföre, att vårt hjerta af naturen är så alltigenom förderfvadt af egenhet och egenrättfärdighet; derföre är också en syndares kunna annamma Jesu dyrbara nåd, och vi skola ju efter Frälsarens råd vinnlägga oss att få inkomma genom denna enda, rätta porten till lifvet; visserligen föra Jesus ut alla dem, som vilja taga emot Hans Ande, som sedan dopförbundet klappar på våra hjertan. Helsa nu mycket till min älskade Gustaf! Helsa Mamma, Henrika, Paul och andra från din broder

Carl.

London den 12 May 1854.

Min älskade Wilhelm!

Ända sedan jag kom till London har jag
dagligen tänkt på att skrifva till dig, och dessa
dessa rader äro nu de första, hvilka jag
egnar Wilhelm och Gustaf, hvars saknad
känslen, hvilka jag redan
de första ögonblicken nedtryckte den af glädje
och fröjderna öfver att få tänka på
er, tvingar det ena som det andra
val förlorat. — Den tid, som vi tillbragt upp-
ehållet i London, har varit egnad åt de
talrika Meetings, af v. s. Liberation Society,
Kanitsalg Society, församlingar. De förekomma
mig fruktande och förströende rättelse
icke uppbygglighet, och genomsyras hyckle-
riskan anda. Det mest sjuklade förse-
ddt anförd utgör Wilhelms tidare
och fromme man, men det tvistar jag mot
skola i London vara så trogen den sanna
läran, som han tror sig vara det. Hans
församling kallas "Church of England"
och motsats till Dissenters kyrkan för
hallig kapell eller „chapel". Dennes pre-
dikant vill, liksom i fordna tider, rop, tvistar
och slåss för att bestraffa dårarnas tafsiga
i kläder och för mig var han för

[illegible] [illegible]

Det är [illegible] tillfredsställande, när jag kan följa med en Engelsk predikan. Det är mycket angifvet för mig att komma [illegible] jag är särskildt de Engelska [illegible]. Mycken hjelp i detta afseende har jag haft af systrarna i den familj, [illegible] hvilken vi äro inackorderade. Den lärdom af den art, som begagnas [illegible] med mästare [illegible] Jemte [illegible] [illegible] [illegible]

Upsala den 29 Aug. 1855.

Min kära Broder!

Det uppfattar vanligtvis, när jag vill skrifva till eder, villrådighet till hvilkendera jag skall ställa mina tankar, dig eller Eder. Ty jag kan säga, att mitt hjerta just lika tillhör eder båda, och detta pligtskyldigt, emedan I gifven mig eröfren det jag skulle icke i dag kunna skrifvit alls, om icke Hanna Åkerhjelm vore i välmening så angelägen att låta veta, det Prosten Björk predikar nu om Söndag. Du skall alltså underrätta Hanna eller Henrika derom.

UPPSALA
29
8 56

Herr Com. Wilhelm Bergman
Stockholm

Såsom Ni hört, har jag varit i Wahla; af
Inskrot Dillner fick jag hörn hemmelska
Saker. För egen del är han nu i sina an-
fäktning, eller hvad det skall kallas, hvilken
gör honom åfven kroppsligt sjuk. Jag är
i ett så kraftigt tillstånd, att jag ej har
så pass mycken ro på mig som vanligt;
det är ej bra, att vara försanten med
den mål man hafver, ty man reparerar
icke så fort. - Hvad nåde ej vara att lära
i den himmelska visheten skola! När
blott en anim derom upptår, så är den
dock så vida öfver all föreställning!
Genom visheten förstår man, huru himmel
och jord skola förenas, hvilken förening först
skedde sker här hos de förstfödde genom en ny
födelse. Ja, vore vi der! Men seden måste ha
sin gång; måtte vi blott icke alltför ofta
fästna, hvarken vid det goda eller onda, som vi
passera!

Anledningen till mitt bref är
ofvanstående underrättelse,
som jag för vänskaps skull
icke kunde neka meddela,
ehuru jag för min del icke
kan lägga så mycken vigt derpå, ej heller
Mamma och Henrika. Helsa från din
tillgifne Carl.

Herr Em. Wilhelm Bergman,

Stockholm.

Björkfors den 9 April 1856

Broder Wilhelm!

Utan någon anledning skriften jag blott för att begagna det tillfälle portten erbjuder; sådan har ibn dagen post ännu anländt, och derföre bleifver det bref i dag oadresserad, som förhoppas med dagens post ankommer. — I det yttre har jag två, som dock väl förstås, goda dagar; dock, det är så deladt, att ingen kan vara utan sina förtretter. Äro de ej yttre, så kännes de i det inre. Min ankomst hit kan jag så intet säga, emedan jag så mångt och väl räknat den kallelsen, som jag tillförene hade. Stor fördel har den, som

i ungdomen fortfar att söka Gud, icke
så att någon kan undgå att läsa sig af
skadan, men dock så att frestet blir
mindre dyrt. Om vacklelsen hör man hos
många vackra berättelsen. Hos gubben
Nordberg i Karongi har en längre tids
hörts musik, och icke blott han utan
äfven främmande besökare ha hört den;
på pistone har äfven hörts bestämda ord
sjungas, såsom det låges, ej engelen!" —
Min tyckselsyning är att låta Finska
delen ensam, ifall för Mustaparta; huru-
vida den kommer till nytta eller icke,
skall Gud i framtiden visa. Min mening
är nu att i sommar, om jag lefver och
får hjelpa derute, resa till Hernösand
för att blifva fritt, men detta får
annu vara såsom osagdt, ty det
står i Guds hand. Emellertid, älskade broder,
kan du anskaffa att utom i Lärdas lagen
böcker — bordsladan i blå kuvertet — äfven
Robertsons Kyrkohistoria på Engelska
blir upptryckad (kanske den redan är blåst
de bestälde böckerna, Kurtz' Kyrkohistoria,
samt att Rydéns upplaga af Kyrkolagen
inköpes och uppsändes jemte de andra
böckerna. Glöm ej Kiorska, Tyska postillan i bokskåpet,
Kanske äro alla dessa anordningar onödiga.
Men så ej fallet är, så är det.
Gud af blotta barmhertighet gifve att den nå blifva
till Hans ära och våra själars gagn!
Helsa alla våra, in synnerhet
Elonäs. Din Carl.

Glöm ej att i Ecclesiastik-departementets expedition fråga efter min ansökan om "Indigenatus", inlemnad den 6 Februari.

Gryfnäs den 7 Juni 1856.

Min kära Wilhelm!

Vi har nu undergjort eder examen, och fäkert smakat sombetet af det mål, hvartill man så länge sträfvat. Ständom skulle jag hafva hvarje hand att meddela, som icke annat kan än vara den om hjertat, som vänder ungdomstidens arbetet på skolbänken, men har mon sig helt hopsnärt efter något hoppe. Denna hand har det egna med sig, att den på samma gång den förlägger ett stycke sönderslitet hjertat, fritt, den skiljt mig från intercept för det yttre lifvet, och kännedom om dess behof.

Hans Ehr. Wilhelm Ekelund

Stockholm

Således kan man hvarken egentligen arbetat för jordan eller himmelen. Dock, det måste lärdo kan det bästa, när man får lära sig att inse saken. „Den som leder, han får." Annan lärdom är den, som människan behöfver, så väl för himmelen som jorden; men jag är öfvertygad att Guds rike ligger människan så nära i ungdomen sägen derom är kortelig den, att få reda på sig själf. Och den som har sägen derom, har ute påräknad säker hjelp af den himmelska Kärleken, ehuru erfarenhet icke så snart uppgår i människan. Men som sagt var, man väpnar sig med det vissa

ordet: „Den som leder, han får". — Ehuru den instundande sommaren kanske, öfvertygad, att vi skola få se hvarann i nästa tid, ehvad det tidigare nu eller sednare. Alla har sin tid, när vi i våra planer icke kunna veta det rätteste, så borde bäst vara, att göra hvad som efter innerste öfvertygelse, ligger oss närmast, lämnandes att Gud skall styra vidare. — Gör gott och lämna för Robert svar Johannes, att mera varor af det slag, jag medförde, icke böra hitsändas; de hafva föga afsättning. För öfrigt hjertlig helsning! Din Carl
Var helsad, Broder Gustaf!

Herr Carl Magnus Wahlström
Jacobs-Gat 13
Stockholm

Herrösand 7/9 1856.

Käre Broder!

Åter besvarar jag dig, denna
gång kanske icke så lätt, såvida
icke någon snart afgående ångbåt
lägger till i Kalix vid nedresan,
hvarom du måste underrätta dig.
I detta fall torde det ej göra
dig mycken möda att lägga om
bord en sändning af böcker.
Skulle jag hafva glömt någon
ting, som du, efter eget omdöme,
tycker kunna komma till
pass, så låt afven det följa.

Jag skulle behöfva Baders werk
för theser vid disputation. Dock,
om du kunde finna äfven några
delar icke äro af innehåll
som liknar sig till theologiskt
eller ejest för ändamålet
tjenligt, så lemna den.
Vidare alla de häften af Gerlach,
som du icke närmast begagnar,
Kurtz' heliga historia, Thiersch's
"Versuch zur Herstellung" &c (i Roberts
bokskåp), Rhydens Kyrkolag (skall
contant betalas!), Beck's Lehr-
wissenschaft o Propädeutik (om
den togs med), de Hebräiska
glosor, som finnas under bräd-
et i klåfven af den chiffonier, på
hvilken Roberts kylla står

— samt slutligen (trollena ej!) Milners
Geschichte der Kirche Christi i Roberts
bokskåp och Köstlin's „Geschichte
der Schottischen Kirche".
Måste dessa böcker sändas från
Salminanti, så blir det visst besvär,
men du skall weta, att det är af
vigt för mig, så att du icke
skall underlåta saken, om ock
erfordrades enkom bud. Adressen
är, som du vet: Stenograf, Bok-
bindaren Westberg. Kanske får jag
tillfälle att tjena dig tillbaka
för hvad du nu gör mig. De två
kansonska böckerna har jag efter-
skrifvit från Boteå, men de
ha ej ännu hörts af. Några af dem
skulle jag behöfva fjerde för tillfället.
Låt Johannes läsa mina allmänna rader,
adresserade till August.

Din Carl.

Öfver Torneå den 13 Febr. 1857

Min käre broder Wilhelm!

Du kan mer skäl hafva undrat
på, att jag så länge dröjt med svaret på din
sista, helst de innehöllo en förfrågan. Men
mina tankar hafva varit så väldes åt
de ämnen, som tillhöra min sak, att, ehuru
jag alltjemt kommit ihåg ditt bref, dess
beskaffenhet likväl blifvit oppenbarad.
Jag vet intet annat råd att gifva, än
att du fogar dig i samvetsrosten och
följer den, och icke låter din tro styras
deraf, att du icke motar öfverensstäm-
melse af de närmaste. Ty Gud för-
vandlar allt i sinom tid, om vi itro och

följa dem. Visst är det svårt att bli miss-
förstådd — icke af verldens, men af Guds
barn, men man får icke låta det be-
komma sig vidare, ty man tjenar alla,
när man tager vara på sin ande. Det
är den största tjenst man kan göra
alla dem man älskar. Vi måste
dock alla gram på sanningens väg.

Här har många gång frågats
hvar den brodren nu är, som följde mig
till Pajala, hade han mår och om
han tänker blifva prest. — Jag bor nu
hos Konstabl i Ruskola, men kan
ej länge dröja der, ty han flyttar

till Pajala, men tänker åfven sedan, om
jag lefver, hålla till i någon bondgård.
Flera af de värkta ha varit till
Björkfors, såsom du lemnade ortan,
och nu i dagarna vänta det Lapp-
missionären Grape från Jukkasjärvi
för att hålla en sådan klagostund, som
du har hörde omtala. Så se om
han kommer!

Dagarna börja nu tillta, så
att man slipper ut ur arresten. Måtte
det eviga ljuset, nemligen Guds ansigte
i Christo Jesu, uppgå i våra sinnen
hjertan, med nåd till trons kraft, det
önskar din tillgifne Carl

Helsa med all brodelig kärlek Gustaf!

P. S. Pehrsson, Ruskola, Kiruna Lappmark.

Neder-Kalix, Nästy den 13 Maj 1857.

Broder Wilhelm!

Dito bref af den 7 dennes har jag ike förr än i dag emottagit, emedan det först gjort vägen till Björkfors. Du frågade hvad jag tänkte om din väg. Wisserligen synes rättast att du nu afslutar din di-missions-ansökan, och sedan bestämmer vidare. Du skall ike belägva mödan, ty det är bra hårt som helst, och Gud är med oss, fastän det måtte gå genom fattigdom och vedermödighet i det yttre. - Det är svårare nu, än förut, att vara prest, emedan dertill fordrades en stark ryggrad och stor självständighet.

Wälkelsen i norden ad af gudomligt ursprung
och dock ad dee omöjligt för den, som
på annat sätt blifvit kallad, och på
annat sätt fått lära sanningen, ate
kunna förena sig om allt. — I min ande
och mitt förstånd har jag fått upplysning
af Skriften, men emedan jag saknat
hjertats verkliga erfarenhet, så har
jag icke varit mäktig ate i lifvet
igenomdrifva förståndets insigt.

Kära bröder! Jag ad icke idag
vetten ate skrifva ett ordentligt svar
på ditt tillkomna bref. Kan jag en annan
gång säga mera, så skall det väl ske.
Helsa nu bröder Gustaf och var själf
hjertligen helsad af Johannes S. och din
tillgifne Carl Henrik
Minnie ad sitt nu i vantande tillstånd

Stockholm, Haldemarsgatan
den 22 Juli 1858.

Min kära Broder! Efter tillfälle gifves, så skrifver jag några ord. Under de förflutna veckorna ha hvarjehanda omskiftningar tilldragit sig, utan att dock förändra den vanliga gången i huset, men jag förmodar, att Pappa och möjligen någon annan bref-skrifvare redan omnämnt det hufvudsakliga. Underrättelsen om eder sammanträffande i en by vid Bodensjön träffade mig, just då jag hemkom från Upsala, der jag helsat på Farbror Dillner; besöket var mycket kärt och välsignadt, endast bedrufvat, att Mamma dagen efter mig afreste från Stockholm till Upsala, i hopp att ännu träffa mig der och tillsammans förrätta resan, men då jag redan gifvit mig af, blef det om intet med Mammas respekt. resa till Wäla. Kort dessförinnan hade äfven gårdagen i stora byggningen haft hemma, och lemnat märke efter sig på tapeten här i lilla kammaren, som du får se, när Gud gifver dig lyckligt hemkomst. Jag satt vid skrifbordet, när explosionen skedde vid dörren. – Förlidne Söndag tillkännagaf Pappa vid middagsbordet med hjertlig rörelse, att Alm och Henrika ämnade sällskapa genom lifvet, och har deras förhållande sedan dess blifvit öppen trolofning.

Herr Emanuel Fichtelius Bergman.

P.S. Det måtte vara mycket fördelaktigt, att, såsom båda ämnen, blifva macklorerade på sådant sätt, att I sjelfva ämnet kommer i kontakt skaper; det var min stora förlägenhet, när jag var ute, att icke förstå skaffa mig tillfälle dertill; emen oftast trodde jag, ej hafva ett behörigt förneslugn, jagad, som jag var, af anfäktelse i kött och blod. Allt hvad I låten oss veta, af välkommet och följes med det största deltagande, hvar och en förmår. För någon tid sedan hörde jag, att Pastor Trottet skrifvit till sin hemmavarande hustru, att han i Paris icke vågat uttgifva sig för Schweitzare, utan måste föreställa svensk undersåte för att vara fredad för Polisen; icke dertro mindre har han hv ännat med det samma till Schweitz. Det vore ju roligt, om I skullen sammanträffa.

Ossi skola nu på med correctur till Tarbrorn Dicenci Sångare; som du minnes att Alm var villig att befordra till tryck. Med undantag af predikoskrifning och correcturläsning ed jag utan bestämd sysselsättning, men Herr Kallesse att sysselsätta mig med mitt arbete och bonad, om jag blott icke förspiller den.

Af besöket i Wåla fick jag ny öfvertygelse om vigten af vår kyrkosång; det var verkligen gripande att höra folket sjunga. Förändringar af något måste snart komma till ständ inom vårt kyrkoförsamlingar; allt tyder derpå, och troligen kommer nästa riksdag att blifva inflytelserik. En mängd ytt omständigheter synas hopat sig, att bidra till omstörtning.

Kronprinsen reser nu upp till Norrland, först till Hudik, Hafvarandra, Öfvertorneå; för hvad följden besöket har med sig. Under Landshöfdingens vistelse på Bjorkfors vid Midsommartiden, lägges en Landtbruks-skolas anläggande på Bjorkfors bliforit bestämt. Mottag med öfverseende dessa rader, som endast innehålla några notiser från hemmet. Helga Dono. Modin, och lika så broder Gustaf på det innerligaste. Din tillgifne bror

Obs. Postscriptum! Carl.

Sandin har ännu icke lemnat Lazarettet, men snart lär vara lärt, och han afvaktar ev endast inträffandet af ett silfverrot för ritarens öfvergång. Han är en from man, och visar prof af innerlig förnöjsamhet. – Robert är bättre, åtminstone för vårt öga, än någonsin förr sedan sin sjukdomstid.

Waldemarsudden den 6 Sept. 99.

Älskade Bröder!

Ehuru obehöfligt det kan synas, att så kort efter Eder sista kära bref, jag tager mig friheten att ännu en gång besvära Eder med några rader, så förmår jag dock icke underlåta att uttala den glädje och tacksamhet, som Edra bref alltid förorsaka mig. Det är mig en sann förströelse att få samtala med Eder, som jag så högt älskar och vördar, och det är mig en sann tröst att få veta, att Ni alla fortfarande gläder Eder åt den lycksalighet, som är Eder allas del i Jesus Kristus. Det är ett underbart nådens verk, som här försiggår, och det är en stor välsignelse för oss alla, att få vara vittnen därtill. Låten oss alltså, älskade Bröder, och Fäder och Mödrar i Herren, fortfara att bedja för detta verk, att det måtte få växa och tilltaga i kraft och välsignelse, så att det måtte bära den rätta frukten för Herrens ära och för människornas salighet. Låten oss bedja, att Herren måtte låta sitt ord och sin kärlek bli allt mer och mer bekant i vårt land, att många måtte få lära känna Honom, som är den ende Frälsaren, och att många måtte få smaka och se, att Herren är god. Ps. 34:9

Ja! jag ser, kära Mamma
skälet, jag måste den tanken på-
komma mig, att jag dertill mer
lämpad begagna mitt tidigare
tillfälle, för att kunna
tjena med någon andelig gåfva
eller själasörjare till det
heliga trefnad och gagn. Ma
så villigt detta erkänner mera
mig, så litet berättigad dock
tycker, nära det gäller att
förjaga den sydd, som förhindrar
Guds nåd, eller att med för-
sakande af det yttre offer-
offra sig och barn! Samhällighet
och samhällighet synes mig vara
blott namn af det christ. lefnadssätt
det franska uttrycket "Le plaisir
fait la force" eger en djup
betydelse på christendomens

min afsägelsen af det kära
att vilkoret för vinnande af
det andliga, den sedliga
andra välsignelsen, den
saliga tro dråpelska
i famnen på lifvets ängslan
tyckas mer och mer lik af-
ändamålsenlighet, jo mer och
där emot aftonen
mera förde denna kallelse
oktlagd, i jag innerst kallas
att kämna. Jag vara dem för
hvarandra i kärleken. Hvad
förunderligt att i detta mål
och bortskymd för vart
medvetande?!
Herr Ordförande, jag
vet, jag afsked för sin flyttning i
han var så vänskaplig att det

Stockholm den 25 Jan. 1860.

Min älskade Broder!

Påtött af dina kära rader lager jag nu till pennan, och får först det förstra namna, att mitt hjerta lupit behof att samtala mid Eder legge, och att det synes mig onaturligt, att jag icke skriftligen uppfyller detta behof. Men allt annat lager jag helle på mig som orsak till min förtummelse, än likgiltighet ty den finnes icke hos mig i detta förhållande. Nu en liten redogörelse för tidens förlopp. Icke blott det afvenskande i utnämningen till ottre lärare, utan äfven mina känslor vid intet det i det nya kallet ha afpeilingat mig

i sätt och uppsyn; detta gjorde ett godt intryck. Många sådana lära ej finnas. Ni ser således, att jag är themligen upptagen, ehuru visst icke på något sätt ansträngd. Konsten, vara att kunna hålla sig tätt tin Gud i sin ande, så vore allt samman bara en lek, och ingenting annat. –

Robert synes nu åtminstone vara något försigkommen; dina signis befara få kikhotten. I hemmet sig likt, stannas tidstönd omvekande mellan ingenhet och husliga bekymmer, förutom hvis angående folket. – Lefven väl, älskade Bröder! Jag hoppas att snart skrifva widare. Eder

Carl.

om en gudomlig ledning i denna sak.
Sådana tillfällen äro lön, som jag icke haft
på många år, ha mått mig i skolan,
och den länge förkalnade kärleks-
gnistan har gifvit lifvaktiga sin värme.
Alltså, denna ställning är för mig under
närvarande förhållanden alldeles
den rätta. Det är en gåta för mig,
huru man kan gå tillbaka till sina
synder som hundarne, sedan man fått
syn på den renande sanningen, men
denna gåta kan lösas, hjertat luttrar sig
och har åtminstone lärt den nu förstått
i det jag återfallit i gammal synd.
Förliden Söndag hade jag att predika
under hela vårterminen förekommande
skolans angelägenheter, så nära som
på Lördagen, hvilken dag jag har
alldeles ledig, ville det ej gå bra
för sig att skrifva, och jag återtände
mig för att öfversätta en förträffelig
predikan af Beck öfver den Söndagens
Evangelium. Detta var också i alla hän-
seenden det bästa: för mig helsosamt,
och för den församling, som vid detta tillfälle
var i kyrkan, lämpligt, ty ett starkt
regnväder hade nära på barrikerat
kyrkan och gjort kyrkfärden svår,
så att endast ett mycket litet antal
infunnit sig, och detta antal var för-
modligen ett urval af mera allvarsamt
tänkande. — I eftermiddag har jag
i tentamina; det ena med ett tretal
i 4de och det andra med ett tretal
i 5te klassen. Redan första ögonblicket
af mitt inträde i skolan anmälde sig
en gosse, som var en bild af en ängel

Stockholm den 27 Febr. 1860.

Käre Wilhelm!

Tack för dina sista rader! Du skall ej undra, att besvarandet dröjt, emedan jag haft brådskande bestyr under dessa dagar. Du talar som det andra, huruvida du lider, din vaccin; men det skall dock lända dig till nytta och drifva dig fram. Det är ett kors, för hvilket man får tacka Gud såsom för allt annat; fattar det människan gång på gång så brottande ut, så tror jag dock, att Gud på ett fördoldt sätt uppehåller kraften och ersätter förluften. Man måste erinra sig, att allting kommer ifrån Gud, och ehuruväl det är med

P.S. Allas hälsningar, och Hanna har skrifvit om Emilie. Fors

---

Mustaffarius intyg. Han är nu i färd att gifta sig inom kort. med Jeanette, eller den s.k. „Sara", Lestadius, och har tillbringat Julen hos Prosten L. i Pajala.

Han säger sig hafva blifvit så intagen af Lestadii julpredikan, att det var Honom, såsom hade han aldrig tillförene hört någon julpredikan. – Wära gamla Mostrar lefva, sig lika, på Björkfors.

Farväl, älskade Broder! Var förvissad och räkna icke derpå, att mina råder icke äro af det innehåll, du hade velat att, hänta och ej skulle önska! Jag är mycket utarbetad genom skolan,

e huru emellanåt
kvällarna

vara egna gemingard följden han
straffar oss, så skulle dock dessa
följder icke blifva för oss här så
kännbara, utan hans tillstående.
Oroa dig icke så mycket deröfver,
utan försök hellre att kyssa den
egande handen, så bibehålles dock
friden. - För några år sedan skulle
jag hafva haft mycket att säga i
denna fråga; nu är minnet dunkelt.
- I går var förårsdagen 34 år
bröllopsdag; det var temligen mycket
främmande till middag och aftonen
hela eftermiddagen samlade hos oss,
dock utan karaktären af någon
högtidlighet; tvärtom allt

ganska ledigt och i sitt slag treflig.
Bland tillkommande gäster må nämnas
Herr Ståhlbrr. - I går hade jag
äfven predikan, efter 5 veckors
uppehåll, förorsakadt af kollectens
inträffande. Texten handlade, som
du torde veta, om Chr. frestelse. -
Har du märkt i tidningarna, att
den förd sina rörelse i Kyrkan an-
klagade Björkforss-flickan blifvit af
Hofrätten frikänd. De Posses upp-
maning vckte jag derom den lilla
redogörelse för saken, som läses
i näst sista numret af Sparkstören.
Saken har naturligtvis denne
vunnit mycket deltagande, enligt

Stockholm den 8 Nov. 1860.

Kära Broder!

Utan all yttre eller inre anledning tager jag till pennan, blott för att afbryta den tystnad, som inträdt allt sedan vi sågo hvarandra. Du får fåtalet vänta någonting af mig. I skenet allt sig likt, jemnt och tröttsamt. Den tjellstedt och här som alla hastigast på 2 dagar och besökte oss åtminstone tre gånger. Från Emil ha vi haft några bref, hvaraf synes, att honom går väl och att han är nöjd med sin vistad hos Pastor Thomas. – Det är således en ställenets tid för oss och jag känner bekymret att använda den till insamlande. Min skolgång är mig med Guds hjelp åter tillgänglig. I Söndags, Allhelgona-dag, hade jag att predika; den Dagen har alltid för mig varit

Stockholm 18 Nov 1860

Hr Adjunkten Dom. af Ekström
Comm. Kyrkoherden Pelagornius
Gysinge
Helsingland

synnerligen kär, likasom dessutom.
På eftermiddagen hade jag afsun
så kappsegg af Sjöding, att för-
rätta en jordfästning. Det var den
ende, 17:årige sonen och andre
barnet af sina föräldrar; sorgen
så kännbar.— Så litet än er sagt
så vet jag ingenting att lägga dig på,
och gick endast tillägga, att under-
rättelser från dig emottages med
deltagande. Gud vkall, ingifven
dig hvad dig tjenligast är i afs. på
valet af befattning, blott du följer
och förtror dig åt den vänke dine
sambetet gifves. Helsa brodern jem
Ludvig; Maria witsats denna vecka
hos Alms på Rosenvik. Lef väl
och emottag ellas vår helsning
genom din tillgifne

Carl.

från morgonen till kl. 3 i skolan och sedan på e. m. examen.

Lef väl! Dear innerligen
helsad och hafve Tacken från din
Margitta

Carl

P. S. Var du icke ängslig,
efter du förseglar med en slant,
Låt göra ett! – Mamma
är på landet och ställer i ordning.

Stockholm den 19 April 1761.

Kare Wilhelm!

Tack för dina rader! du
säger, att det ad 2:ne veckor, sedan
vi träffades. Vid eftertanke finner jag det
vara icke mycket mer, och dock synes mig
en hel period sedan dess hafva för-
flutit. – Hvad din Tentamen i
Skyrkohistorien beträffar, så tycker
Pappa mycket önska, att du skulle
absolvera den; du finner hjelp, hvad
kompliqvat ad. – Jag får nu
mycket att göra emot slutet af
terminen, emedan Tentamina
då hopa sig. Det har genom
Guds nåd warit rätt bra för mig

i skolan; Talk och jag haft
mera kunnat närma oss hvarandra;
och vid den gemensamma stora
motsatsen emot den öppna för-
nekelsen måste det så vara mellan
dem, som af hjertat omfatta dessa
sanningar.

Du talar om det intryck det
gör af den i Upsala bland skol-
ungdomen grasserande ögonsjukdomen.
Det är sannt, att den villfarelse,
som lange herrskat, att "mennisko-
lif skulle bestå deri, att hon kan
många lexor," har stora skulder
på sin räkning; och Petri ord till
Simon Trollkarlen kunna rikt-
igen hafva sin riktighet, äfven

om ordet lexor insättas i stället för
spenningar. (Det är fördomd vore, efter
Du menar, att Gud gifva kan fäst för
spenningar.") Men, lilla medsyst-
kan vill jag i öfrigt obetingadt på
deras sida, som tala på ungdomens
nuvarande öfveransträngning såsom
den största orsaken till olägenheten.
För egen del vet jag i mitt samvete,
att mina ögon och hela min
kroppshelsa för öfrigt skulle nu
vara förträffliga, om icke spänden
fått anställa så stora förstöringar.

Ursäkta, att jag måste lämna
slutsyn och vara kortare, än jag
skulle önska. Jag går till möte
en trägen, med med Guds maktl
gjord arbetsdag. Hela dagen

Stockholm den 5 Aug. 1861.

Kåre Wilhelm!

Som bekant är, går det alltid lätt att skrifva till dem, man nyss lemnat; under ett litet intryck af din och Upsalas närhet ligger jag ock nu i ~~som~~ nan. Det är eljest underligt, att vi kunne vara så beroende af afstånden, att vi efter en längre skilsmessa på visst sätt icke äro tillförsäkrade hvarandra. Men detta hör nu en gång till vår naturliga inskränkthet. —

Min resa gick utan något anmärkningsvärdt; ingen bekant fanns ombord och ingen bekantskap gjordes, ja, icke en gång ett ord vexlades. Det var godt, att jag hade tillfälle att tillgå; med dess lädning och inskärpande i minnet af dessi förekommande talesätt tillbragte jag tiden.

STOCKHOLM
STOCKHOLM N. 1 BOT. 5
Herr Stud. Landströ & Sahlin
Om. Wilhelm Bergman.
Upsala.

Det blåste häftigt på Mälarens fjärdar; jag var färdig att ångra min afskedsbiljett, men höll ut på däck och tog ingen skada. När vi närmade Stockholm, inträdde vi i ett helt annat, varmare klimat. Denna vecka har händt mer än en gång: — Så kontoret träffades Gertef, trött efter en följe-resa, som han i går företagit i sällskap med Mortor och Paul. Derifrån fotvandrade jag till Uddan, hvarest allt var sig likt. Mamma sysselsatte med husliga bestyr.

Utan vår vetskap har Hulda Dillner passerat Upsala. Hon ankom dit Lördagsmorgonen och gick genast ombord på ångbåten; har sedan vistats hos oss till i dag på morgonen, då hon begaf sig ut till Dalarö, dit

Syster Henrika redan förut afrest. — Mamsell Zetterström har slutat sina dagar under vår frånvaro och, efter hoppet, ingått i friden.

Och nu farvål! Helsa Nissen ifrån mig!

Carl.

Kära Wilhelm!

Tack för dina rader, korta, men innehållesrika! I dag skriftes jag blott för att helsa eder och icke lemna dit bref oerkändt. Mamma är i staden och iordningställer rummen för inflyttning, som kommer att ske om Måndag. Hon har nu unga biträden: Lilla Sofi Carlsson och Hilda Bodell komma att stanna hos oss åtminstone vintern — båda förtjenstfulla och snälla flickor. De skola säkert hjelpa Mamma till hjelp. Systonen Emrán ha nu varit hos oss en vecka och reste i dag på morgonen. Hulda Dillner har haft ett feberanfall, men är nu på tillfrisknandet, oaktadt den mycket förfärliga upphetsningen, vi derom meddelat till Wasa, hafva de den räkat i öfvermattan för gro och telegraferat mig enkom ned från Upsala, frågande om sjukdomen var

dödlig. Vi hoppas, att de nu lugnat sig. I Söndags hade vi ett öfningståg bestående af Regementets Caspari från Christiania, som var hos oss till middag och sedan hela eftermiddagen till gvällen. Det var verkligen roande och intressant att få höra och samspråka med honom. Jag känner min trägna tjenstföring i skolan lindrad genom sådana minnesstunder, som dem utveckling af en likhelst till mig, som jag ej just skulle hoppas vid denna tid. — Det hände i går en stor olycka på skolgården under exercisen med bajonetter. — En öfning som synes vara lämplig att förbereda med skolgossar i det en af våra skolgossar hade den olyckan att med bajonetten stöta sönder trumhinnan på sin kamrat Robsahm, sju år gammal son till Kapt. Robsahm, sju år gammal som skall obemärkt lyckats tränga genom ett träd och sjelf nu lyssnar framför skjutfältet. Hans helsa

genast död.

Jag skall nu sluta och bevara mig till predikan på Söndagen, ber dig helsa till Gustaf och vänner. Skrif mig i eder högkomst.

Kärleligen
Carl

d. 27/9 61.

1862 12/7

Käre Vilhelm!

Du nämnde emgång, att edert walspråk helst innehållet höjakt, kunnat hafva en annan form, för att icke vara ett ojelfständigt upprepande af en annans. Mig synes det wara bra, som det är. Men erinrar jag mig rätt en gripande berättelse, i hvilken samma tanka med andra ord är uttryckt, och jag derwid kom att tänka på dig, så will jag här meddela denna berättelse. Mig synes den bruket skön. Det är Christian Schubart, som anför den. Han talar, som följer:

"Annu står för min själ den franciskanermunk, som bedjande knäböjde inför en i deras klostergård målad Kristusbild, hvilken ännu syntes vara blodig af krigsknektarnes sargande gissel. Munken steg plötsligt upp, när jag inträdde i trädgården. Andakt strålade ur hans klara öga. "En herrlig tafla, Ers Högvördighet," sade jag. — "Originalet är ännu herrligare!" svarade han leende. — "Och hvarför vänder Ni er icke till originalet?" — "Ni tyckes vara Protestant, min Herre; jo, konstnären kommer blott min svaghet till hjelp; min ande äro hos den rätte Kristus. Kan Ni då bedja utan bild inför er själ? Är det icke bättre, att en Mästare målar de heliga för oss, än att vår sjukliga fantasi skulle göra det?" — Jag kunde ingenting swara honom. Han förde mig omkring i klostret och trädgården, och sade till mig:

" <u>Via crucis est via salutis</u> (Korsets väg är saligheten's väg): så har Christus lärt, så hafva ock alle de heliga fäderna lärt. Si må förbliffva Protestant eller vändas ei till Oss, så måtte Si dock på korsets väg vägen till saligheten. Gud välsigne eder."
Med dessa ord lemnade Han mig.—

Denna berättelse synes mig, likasom den är sann, äfven vara verkligt skön.
Emottag den som en helsning från din tillgifne broder

Carl — Sylt den 12 Juli 1876.

<u>Till Broder Vilhelm</u>, men icke innehållande hemligheten, alltså om så önskas, att läsa såsom bi-hang till brefvet.

Stockholm den 20 Aug. 1862.

Kära Wilhelm!

En vecka har ej ännu förflutit sedan Eder skrifva och dockstagen jag till hemmanförråd att hälsa Eder, öfverlyssnad att mitt tvinga förråd af ämnen för meddelning icke skall vara något, utan snarare mönskadt om en vecka till. Om det är tillåtet att först tala om sig själf, får jag nämna, att igår icke mindre än 108 nya lärjungar — till en stor del dina förra elever — proflåtte i skrya Elem. skolen, och att jag i nästa vecka har att inexaminera dessa, börja de ordinarie lektionerna och dessutom vara närvarande vid de lärarematen, som då skola hållas för anordnande af den utvidgade skolan. Emotseende dessa beskyr, som icke torde lemna sinnet mycken ledighet för annat utom, såsom jag genom Guds nåd hoppas för det andra nödvändiga, begagnar jag min närvarande ledighet för tillfredsställande af min önskan att få sända Eder en helsning. —

Gud hav vaket oss nådig under den sist förflutna tiden. Jag säger detta naturligtvis i kärnelig mening

Guien: "de Lieber Gottes" skar nu ej just gvarn.

Det börjar nu kvistas här märkbart, ännu mer hos Er, men den förra stillhet, som medföljer höstens, låter sig ej förminska. Det skall blifva kärt att få underrättelser ifrån Er, huruvida de handla om väderleken, naturen, sinnesstämningen, eller omständigheterna för öfrigt, därvid icke uttalat något anspråk på bref till mig direkte; de helsningar och underrättelser, som komma genom någon annan, äro lika välkomna. — I går morse reste Gustaf till Legnaby; på väg till staden träffade jag sedan Ludvig och Axel, bröderligen promenerande tillsammans till kaffe. Ida nämnde i går, att hon sednast på aftonen skulle begifva sig till Dem. Ljungby till hennes landställe och dröja där några dagar, liksom Josefina med sin Mamma skulle begifva sig till Stocka under samma tid.

Och nu farväl! Helsen vänner och bekanta!

Med bröderlig tillgifvenhet

Carl Henrik Bergman

P.S. Gjellerup har varit hos oss i dag; han var mycket intresserad att höra om Er förbindelse och sade sig ha skolat komma till bröllopet, om han vetat derom.

d. v. s. på grund af min förkylning
af Guds nåd under dessa dagar. Sedan
min afresa har jag studerat Thiersch's
"das apostolische Zeitalter" och deraf fått
mången uppmuntrande kyrkohistorisk
underrättelse, men kände mig utan
förmåga till bön och tänkligen nedslagen
i mitt inre. Kom så Ida och Henrik
Syinglof i går till den vanliga bönestunden kl. 5 e. m. Det hjelpte icke
att se på sin obegvädlighet; en
liten brise stack upp, jag följde
den, försökte till och med talat några
ord utan bok, och fick en så god
vederqvickelse i min ande, att jag
nu är vid mycket gott hopp. Det
är vist, att Herren kommer med sin
nåd och röjer sin närvaro den stund
man minst förmodar det, men ofta
fordrar Han såsom villkor derför en
ringa yttre lydnad och begagnar ett
odanfordigt medel. Huru mycket mera
skulle Han ej meddela af sinnar
nåd, om vi blott sökte Honom med
mera barnsligt förtroende! Jag är
öfvertygad att det för min tillväxt
varit mycket befordrande, om jag
långt före detta försökt att då och då
tala af Guds gåfvor åt mig och
icke så utelutande begagnat bok.
Farbror Dillner sade häromdagen att
jag borde tjena upp mig hos Kristus:
detta sker icke genom blott inre strafvande
lösryckt från den yttre lydnaden och i
dagliga öfningen att tjena andra, utan
genom vederkvickan af dessa moment.
Praktiskt maste jaken dagas, jag
menar på ett yttre praktiskt sätt.
Jag vet icke, om icke du har en ifrån
din litet skiljaktig öfvertygelse i detta hän-
seende, hvilken framstår i förhållandet till
Böhme, Baader &c. Det är så ändtligt
litet jag kan tillegna mig dessa, så att det
oftast är mig nog att älska och hög-
akta deras skrifter och vederkvickas
finnas, under det att min ande mera
sig med mjölken af S. Pauli bröst skiftar
bord och kommer till harmoni och hopp.
Huvudsaken blir dock det, att vi ömma
och bättras inifrån och utifrån, och
begagna den dag som är i tacksamhet
till Gud. Huvudsumman af hvad är
kärlek af ett rent hjerta och ett godt
samvete och en oskrymtad tro. Och
efter jag nu från hjertat bekännelse har
kommit in på förmanelse, hvilket jo
såsom du sade på trollspåt, hos en präst
kan tolereras, så tager jag mig dim

volumer hafva utkommit. – Posses hemkomma från westra kusten i Torsdags, men jag har ej träffat någon af den ännu. – Nu är Ephrik språkläda utlärd!

I bönen och tacksägelsen hafve vi gemenskap; Herren göre våra hjertan ökuhliga deruti genom sin nåd och hålle oss under sin faderliga wård och uppsyn!

Carl.

Stockholm den 19 Sept. 1862.

Kära Broder!

Man bör vara försigtig att draga på sig bekantskaper; de kunna lätt blifva efterhängsna. Åt det hållet tror jag dock icke, att du i allmänhet felat, utan snarare åt det motsatta, i hvilket sistnämnda afseende vi hafve att ihågkomma apostelens ord: „förgäten icke att härbergera; ty dermed hafwa somlige owetande fått englar till härbergo." Hvarföre jag förutskickar ofvanstående varning är, att Angelica i sitt bref till Mamma i dag nämnt att hon skulle bref till dig wore välkommet; mera behöfs icke för att genast locka mig att skrifwa. Ofas uppmuntringsordet förhastadt eller icke uppriktigt. Så är jag i alla fall urskuldad, då jag lagt fasta derpå och låter teckna några rader.

Nu skulle jag önska, att kunna lemna en liten framställning af lifvet här hemma under de sista veckorna, men mångfalden af föremål gör att intrycken lifligast förswinna i minnet och derunder, det fastlutna ligger oredigt bakom och att planlöst förtälja utan någon ordnande tanke vore föga nyttigt eller nöjsamt.

Alltså inskränker jag mig till att nämna,
det vi fått åtnjuta Sjid. vården den flydda tiden
svar och en efter sin ställning. Memona här
väl mången gång mycket bestyr, och likväl synes
hon mig vara den mest indragna och den mest
tungsinniga till sin inre menniska. Våra efter-
middagsandakter lefwa i allmänhet icke hemat
uppehållas i anseende till mina skolgöromål,
men om Söndagarna ha vi haft vår vanliga
stund, utom sista Söndagen, då vi voro i Finska
Kyrkan. Jag var nemligen nödsakad att hjelpa
Fjädrings den dagen, d. 13 dz e. Trin., emedan han hade
sitt förrättaren vorkenstämma i Ovad Fredrik.
Ovanligt mycket folk var samlatt. Herrn de
höllo till gods med mitt armod, wet jag ej,
men för min egen del begagnade Sjid detta
tillfälle till uppmuntran. — I skolan har jag
fått en wän i en af de nya Adjunkterna, Mag.
Ekström, tillika Pastors Adjunkt i Carlskrona.
Han är bekant med Angelica. Likaså har
jag fått en hän wän i en ung man, Stude-
randen Nyström, som är informator hos Conrad
Arfwidson och säl. grannar både på landet och
i staden. Han har lärt Hebraiska mycket och
har för öfrigt wetenskapligt theologiskt in-
teresse, så att jag hoppas att få nyttiga

Stunder i hans sällskap i wintar. A propos
Hebreiska, så har du glömt din Hebr. Bibel; den
sände jemte några andra glömda böcker.
Wettedals ha återfått Milner, 2 delar, men som
jag tror mig komma att begagna dem, så för-
bjuder jag deras afsändande till wären, me-
delst i stället den på Swenska öfversatta
Kyrkohistorien af Barth, som är bra upplagd
och skön att läsa. Gossarne i skolan begagna den
det skall blifwa mig ett nöje att få höra
i den. Om Angelica icke skämmer till den förut,
så skall det blifwa en trefflig bekantskap att
göra. — Ludvig Wettedal, som för närvarande är
hos oss jemte sina från Gottland återkomna
Syskon Maria och Ebba, har nu afslutat
sin Upsala-kurs och lagit en wacker
betygs-examen. Återstår nu Falurs bergskola.—
Af tidningarne har du fått, att Trottet slutat
sina dagar; twifvelsutan war han vindrifven,
skyndad från sin rätta kasa. Jag har fått några
underrättelser om honom från Nyström, som
fått dem af Demoiselle Rossander, en af hans
trognaste åhörarinnor i Stockholm, som nu
är gouvernante hos Arfwidsons. Af hans
arbete „Le génie de la civilisation" kan 2

Stockholm den 3 October 1862.

Älskade Syskon i Gud!

Ehuru jag icke finner mig wärdig att nyttja ett sådant tilltal, så gör jag det dock på Hans wärdighet, i hwilken wi gemensamt äfwen äga del och hwilkens Andas närwaro jag någon gång får förnimma till uppbyggelse under wandringen. Jag förebrår mig bristen på tro, men icke den tjelfaktiga, utan den som hämtar sin näring af Guds Ord och bönen. När denna förebräelse blir kraftig, så waknar tron på nyll med behof af tacksägelsen, hwilken alltid lätt af oss frambäras. Likasom tacksägelse är ett moment af den offentliga gudstjensten och nattwardsgången, som alltför mycket är förbisedt, så är den det äfwen i wår enskilda christendoms öfning. "Bönen, åkallan, förbönen och tacksägelsen för alla menniskor," säger Paulus.

August med familj har nu lyckligt ankommit, medförande bära

Jag är fortfarande nöjd med mitt arbete i skolan, jag menar, tacksam för att det får arbeta, och skall icke neka mig den öfwerty-gelsen, att på ett förtroligt sätte band af wänskap med gossarne knytas, som dröjligen kunna blifwa an-knytningspunkter för någonting högre och bättre. Min önskan wore endast, att jag i mitt wäsende och wandel måtte bära mera spår af Guds nåd och på det sättet wittna om Herren, — ehuru owärdig till uttrycket.

Eurénska familjen är i staden, men wi hafwa ännu ej träffat någon af dem, ehuru de gjort ett besök på Waldemarsudde under Mamma frånwaro. Maria Eurén är förlofwad med Assessoren i Gotha Adolf Fredrik Snellman, en from och aktad man; Oskar lär wara mycket afflyttande, så att de ej mer göra sig förhoppningar om hans wederfående.

Och nu farwäl, älskade Wänner! Guds Nåd wara med Eder och oss!

Carl Henr. Pr.

helsningar från Eder. Det var rätt roligt läsvis för oss att se, det så många vackra blommor funnos att tillgå i trädgården, men ännu mera skaffa det roa Angelicas enhöriga, som ike äro bekanta med de nordliga trakterna.- Jag har länge samtalat med Carolina och inhämtat allt hvad jag af henne kunde inhämta. Således kärt var det add höra, huru fridfullt och fromt huset på Näsby nu är. De tvenne drängarne, Anders och Per Adolf, som jemte Fabiström alle Magdalena hvarje qväll gora bön, hafva redan genom nyttet uppväckt mitt deltagande och min önskan att få vara med. Helsa det husets medlemmar ifrån mig, när I besöken Näsby. Rörande var det äfven att få höra det mycken goda, som Carolina hade att förtälja om Fru Lode, med hvilken Angelica ike får försumma att föra bekantskap, om Gud gifver tid och tillfälle, samt om Fru Cederman, från hvilken Carolina medförde ett vänskapsfullt bref till mig. Fru Cederman uttalar deri sin klarksamhet för tillfället att få göra Eder bekantskap. Trifselskan skall dess förinnan bliva till ömsesidig vinnad.

Skolgångarena, d. v. s. Paul, John och jag hafva redan för en vecka sedan flyttat in till staden, men Mamma Stackars måste ännu fördas dagligen fram och åter mellan landet och staden i sina mångfaldiga husmoderliga bestyr. Jag längtar, att vi nu snart måtte vara samlade i staden, för att komma i jemnare gång.- För några veckor sedan öfverkom jag i bokhandeln en mycket attraherande bok, innehållande en biografi öfver en förut för några år sedan bekant herrnhutergeneral och präst, som lefvat i Schweitz och förr i Tyskland — på en gång mysticus, theosof och praktisk Guds tjenare. Han är ett bevis derpå, att Gud ännu i dag är densamme, som i fordna tider, och utdelar utomordentliga nåde gåfvor åt dem, som Han deruti funnit bereda.

Stockholm den 23 Dec. 1862.

Kära Broder!

Hjertlig tacksägelse för dina med gårdagens post ankomna rader, hvilka jag med nöje mottagit åt Mamma och Systrar, bland dessa nu äfven Gustaf, som kommit hem för att fira. Det gladde mig att höra, det I häfven haft tillfälle att göra bekantskap med Fru Lode; vi hafva här hemma fått tillfälle att på annat sätt lära känna henne, nemligen genom en gemensk väl skrifven tefrasdteckning, hvilken Fru Cederman, Fru Lode omtalande om henne författat och till Carolina öfversändt med förbehåll af andagt granlaga bruk. Nämn alltså ingenting om tillvaron af en sådan.

Under senaste veckor hafva äfven vi varit hemsökte af lindrig halssjukdom; jag har till och med nödgats utebliefva från Skolan ett par dagar före terminen afslutande. Nu hafva ferierna inträdt. Men utom det, att någon riktig hvila icke finnes utan att hvila i Gud, har jag äfven utifrån icke så allodes ledigt i anseende dertill, att tjänsting med rätta väntar sig predikohjelp för helgen af sig

Herr Emanuel Fridholm Bergman.
Kadetten
Björneborgs Skjutskifte.
Björneborg.

så uppmuntrande och stärkande det är att
arbeta i Ordet, som ett så högt allvar får an-
vändas; när Guds Ande är med, så är det
ganska arbetsamt, när människan är lemnad
åt sig själf eller tron svendre förnimbar.
En obestridlig fördel är dock de nya testerna
införande. Den text, hvarpå jag nu har att
betrakta mig, är den för 1sta Sönd. e. Jul: Drukten
dig icke, du ringa blyord, ty eder fader har godvilja
at få att han vill gifva eder riket. Det är
ganska svårt, att känna sig så undanlagen
sitt ämne, och ej stå att röra sig inom
den sfer, der orden äro hemma; men åter,
när man betänker, huru åfven det svaga
kan upplyftas, när församlingen är hungrande
efter sanningen, så fattas man mod. - Jag har
flitigt besökt qvällsgudstjensterna, synnerligen i
Storkyrkan, då Rues predikat, mer lika
mycket för sången och altartjensten, som
för predikans afhörande. För öfrigt sträfvar
jag med kraft till min pastoral-examen. -
Gustaf har tentamerat i ett bland de svårare
ämnen dagen förr, än han lemnade Upsala;
hans examen synes redan ovissa sig.
För öfrigt har han ej heller försummat
tiden; han har nu synnerligen fästat sig
vid Kierkegaards skrifter och förskaffat
Dig dem. - Mamma säger, att hon, ehuru
trött, dock märkbart förnimmer, huru
hennes krafter aftaga vid den förtvinande
vinter. Jag tänker emellanåt, att vi
böre tänka på de åldrande föräldrarne
inför Gud, efter våra svaga förmåga. -

Och nu, kära Broder,
ber jag dig icke förtyda denna
ytterst torftiga meddelande, som
jag i anseende till skolans snara
afgång måste afbryta. Det skall
tillfälle redigt att höra, huru det går
för Eder med Skolan, sedan Vallgren
lemnat Björksäter, samt omkostnaden är
större att utgöra m.m.

Ett godt slut på det gamla
och välsignelse för det nya tillönskar
Eder med broderlig tillgifvenhet

Carl Henrik B-n.

Stockholm den 27 Jan. 1863.

Kære Broder!

Ditt bref af den 18de dennes har jag nyss emottagit och deraf sett det bekymmer, som deltagandet uti Kapten Lorbs sorgliga affärsställning hos dig förorsaker, för hans fruns skull. Du kännställaren tic mig, om jag skulle kasta lust och förmåga att något bidraga till den nu trängande skuldens afbetalande och ber mig skrifva med omgående. Svaret är för mig icke svårt att gifva. Att jag önskar att kunna deltaga med Gud och barn och helgon, det vet du, men i det nu ifrågavarande fallet afskräcka mig tvänne omständigheter, af hvilka den förstnämnda redan är bindande. Utgifterna hafva nemligen varit så mångfaldiga under vinterns lopp,

gifvit frikostigt, liksom så många andre här i Stockholm. Jag har tyckt, att det varit ett ämne för tacksägelse till Gud, att så många hjertan därtill voro villiga till att gifva. I Gustaf Sundin måste jag särskildt hälsa i tankarna; som du vet, är han utan allt föräldrastöd, och nu särskildt kommen på min lott, ehuru jag hittills icke mycket gjort för honom.

Här talas av den representationsförslaget, som gör stort uppseende och tvifvelsutan är af mycken betydelse. Jorm hade fäste vi oss dock helst vid det, som vårer de eviga angelägenheterna, och hafva haft nåd af Gud till uppbyggelse och frid. En förändring i personalen har så till vida inträtt, att Sundelius lämnat kontoret, och i stället Gustaf Norén tagit der plats. Han är ett välkommen bedom af huset. — Ursäkta mina usla skrifsätt. Farväl! Rid tills ytterligare

C. H. B.

att jag alldeles icke har någon kassa-
beholdning, när jag afräknar 300 R. Rmt,
som åro insatta hos Pappa och afsedda
att begagnas till utgifternas bestridande
under den tid, jag skoppas få tjenst-
ledighet för Fabriksdamens afgångande.
Det är förvist, att jag i Mars får emotse
ett nytt qvartals erhållande, men icke
så ringa del deraf torde åtgå till redan
motsedda utgifter. Att åter vid tiden för
min tjenstledighet anlita Pappas tillgångar,
skulle hos honom med rätta se alltför be-
synnerligt ut, då han vet min lön och för-
hållandet från utgifter för bastad och viora. Detta
wore det enda, som afskräcker mig. Det
andra är ringheten af den hjelp, som
kunde lemnas, — äfven om den i gifvarens
tycke eller efter hans tillgångar icke
vore så ringa — i förhållande till
storheten af behofvet, då det gäller skul-
dens betalande. Eller med andra ord:
vore frågan, att samla något direkte till
Ida Lodes underhåll, så vore det en annan
sak. Nu synes det mig betänkligt, så att
jag tviflar, huruvida jag skulle vilja
förbinda till en sådan Lodes afbetalande, äfven
om jag hade mera medel, än jag un har.
Mig synes, kåre Broder, att Du bör anse
det som en god hjelp för henne, på samma
gång som det har varit en lycka för Er
att få skänkningen henne under några
veckor på Björkfors och, som jag hoppas,
äfven framdeles få tillfälle dertill.
Skulle cession inträffa och sålunda stå
för dörren, sedan affärerna blifvit utredda
— då vore det en helt annan fall. Du
bör icke lägga bekymret på dig, ehuru
detta är lättare att säga, än att göra.

Hvad Pappa beträffar, kan jag
icke nämna för honom om hela saken.
Det har i vinter varit flere listor,
som han påteknat, och deraf

Herr Comm. Fältskärn Bergman.

Moder Hulda

Björkfors.

Stockholm den 11 April 1863.

Kära Broder!

Det är nu länge sedan jag skrifvit till dig, och jag är själf icke nöjd med detta långa uppehåll, emedan jag verkligen erfarit en inre lust att skrifva, utan att lyssna till densamma. Efter en sådan försummelse uppstår då en liten förebråelse; det är denna, jag nu dessa rader vill lysta. Det är mig dessutom kärt att få lemna några meddelanden från oss.

Påsken är nu ändad en dyrbar högtid, som icke gått utan välsignelse ibland. Vi hade nöjet att få emottaga Gustaf från Upsala på Skär Thorsdag kväll. Blef ej hans vistelse, ty han reste redan dagen efter helgen, men dock tillräcklig för att skänka oss, och hvad jag hoppas, åfven honom lugnad. Det var uppmuntrande och gråtbygnande att förnimma, huru Herren väcker till lif i vår mennisko under sina studier och alls icke låter materialiseras genom teologie-vetenskapen, utan i stället alltmer vänder till det andeliga och lefvande. Han medförde åt mig till påsceremonierna och lån ett fullständigt Evangelii Postilla af Hoburg, hvilken han för sin egen räkning inköpt på domprosten Knös auktion. Detta arbete är det ojemförligt utmärkta och bästa, som jag sett af Hoburg

Påskdagen infunno jag Alm och Syster Henrika, och det högst ögonsamme nådet, i staden, och vi sjöngo dåt Helsingmans påsksånger i Dillners samling. Annandagen på eftermiddagen öfverraskades jag vid hemkomsten från aftonsång av i Storkyrkan, der Euren predikat, med dess underrättelsen, att Gud redan gjort barmhertighet med Henrika. En lång och stor anledning till tacksägelse! - Sistlidne Onsdag inträffade den ovanligheten, att jag hade hos mig en liten samling af sånner och ämbetsbröder: Pastor Boring, Elgborg, Holmstein, Rudin och Stud. Nystrom. Hemma ombesörjde en liten aftonmåltid, som intogs uppe hos mig i broderlig trefnad. Det är vår afsigt, om Gud vill, att förnya denna samvaro hos hvarandra tvenne, för att samspråka om religiösa, isynnerhet praktiskt religiösa frågor. Några flere, än de nämnde, torde väl ock anslutas i sig till vår krets.

En tid kommande får Loka göra mig ledig från skolan redan denna termin; nu har jag uppsagt mitt tjenstledighet till höstens, och det hoppas att då få Ullman, Upps vän, till vikarie. Gud styre i allt efter sin vishet! Det öfrigt saknar upp hos mig den förra lefnadsvishten, som är af Anden, den med att icke hafva dagen omsorg, utan främmande göra det arbete, som hvarje dag medför.

Torén har nu utgifvit redogörelsen för sin resa i katechetiskt intresse, och skänkt mig ett exemplar. Hans arbete synes mig rätt värkert, ehuru lidande af ordsvall eller hoppande af en mängd adjektiver, som följa på hvarandra. Alm emotser nu hans utnämning till adjunkt i Upsala. Han har vistats i Stockholm hela detta år, och kommer att ännu en tid dröja här.

Och nu Bröder, slutar jag mina rader, sådana de äro. Emottag dem såsom en välment helsning från din

Carl.

Hernösand den 9 Sept. 1863.

Käre Broder Vilhelm!

Minnet af vår broderliga samvaro på ångbåten är mig rätt kärt, omgifvet af det behag, som är förenad med det högre närvarelse-fellet (rättare: närvarelsen af en Högre). Hade vi icke kommit på natten, så hade det varit mycket roligt att tillsammans ha fått gå upp på backen ofvanför stadsträdgården, från hvilken man har en utmärkt vacker utsigt. Äfven jag vistats för i Hernösand, har jag aldrig sett läget och anläggningarna så vackra, ej heller funnit sjelfva staden och lifvet i den så trefligt som nu. Detta mycket torde komma deraf, att Gud af sin barmhertighet öppnat mig en dörr och banat väg för mig här. - Otto Håkansson hade kommit in till staden samma qväll, som vi anlände, men fann mig ej före aftonen af den följande dagen. Han var ifrig att gifva mig de bästa råd, han kunde, för den blifvande disputationen. Jag sänder dig härmed bifogade mina theser: du uttrycker sjelf din önskan att se dem.

Vice Pastorn i staden heter Eckslund, en god och from man, som med pastoral välvilja omfattat mig, och med broderlig välvilja. Han har, oombedd, af egen drift skaffat mig ett godt ställe för middags-spisning; en annan dag på morgonen öfverraskade han mig med ett besök och förslag, att vi tillsammans skulle vandra ut till Säbrå och besöka de fromma prästbröderna Brandell, af hvilka den ene är Biskopens v. Pastor i Säbrå, den andre (Simon) min ordinations-kamrat och nu Kyrkoherde i Ullvi. Vi gjorde så, språkade, åto middag, förlustade oss af den utmärkt sköna utsigten derstädes, och återvände emot aftonen. Sistlidne Söndag predikade jag i hans ställe i hörvarande domkyrka. Jag åt middag hos honom och sammanträffade då med en

15: årig gosse (hos Gustaf Nordlund, som frågade mig, om jag vore broder till den Mag. Bergman, som varit Adjunkt i Öfver-Torneå. Vid min försäkran om den tillfrågades identitet med den omförmälde blef han så glad så att han satte sig bredvid mig i Öfver-Torneå predikstol. Det var en lön af Henrik Burtt, i hvilken kyrkobalke i Karongi; jag minnes bestämdt mycket väl, att ifrågavarande gosse blifvit bosatt hos sin farbror i Matarengi. Han går här i skolan, är flitig och godmodig. Ett annat kärt möte på Måndags-morgonen, då Theophron Falk rusar in till mig vid kaffebordet, omfamnar och kysser mig, men säger sig icke ha tid till någonting mera, emedan ångbåten, med hvilken han skulle afresa, var färdig att afgå. Han är brukspredikant 8 mil norr om Sollefteå, dejeunde skollärare och Pastors adj. - Man känner på sig, här i Hernösand, att man är i en stifts-stad, Norrlandt, sedes episcopalis. Jag önskade, att det vore en sedes apostolica. —

Nu får jag bjuda dig mitt farväl. Theserna hinna dig, förrän de äro diskuterade. Det är Widén, theol. Lector, och Tjernell, Adj. vid skolan, som af konsistorium äro utsedde till opponenter. Med Guds hjelp hoppas jag, att det skall gå bra. Emellertid ämnar jag desförinnan tenta i exegetiken. - Min adress är: Hernösand, O. Holmbergs gård. -

Helsningar till Angelica och Ida och Ernstine Dalberg. Jag hoppas, att du ej glömt att helsa Johan Morén, i Skapelskarlen. - Mina bröder, minnet af vår samvaro på sjön, äro ej ännu slut.

Din tillgifne broder

Carl.

Stockholm den 11 Dec. 1863.

Kåre Broder!

Af mitt föregående, skrifvet i Hernösand, hvarur afslutadt i Stockholm och härifrån afsändt, har du sett den framgång, som jag genom Guds godhet fått erfara. Allt gick mig tillhanda under min vistelse i Hernösand; några vänskapsförbindelser ingingos, om hvilkas jag är öfvertygad, att de blifvit knutna af den hand, som gör varaktigt hvad han gör. I det hela kan jag icke säga att beredelsen till prästorelevamen utöfvat en utvecklande och stärkande inflytelse på mig sjelf. Herren bevare och gifve tillväxt åt det slag, som af Honom är!

Efter återkomsten till Stockholm föreslog jag en resa till Upsala dels för att träffa de bekanta ibland

i sommras, ännu icke början blifvit gjord med kursen på seminariet. För denna kurs är han dock så underbyggd, att han med temlig lätthet bör kunna genomgå den när som helst. Men för hans sinnes uppfriskande och hans praktiska förmågas utbildning vore det tvifvelsutan det bästa, om han finge använda några år i verklig tjenst af sitt blifvande kall och lefvande intryck att vara med människor och röra sig i verlden. Kär bror han svårt utan kringgång, med sin bok och på sin kammare. Alltså, har du ikke redan vidtagit någon anordning, som gör förslaget om intet, så föreslår jag Gustaf Lubbin till den plats, hvarom du i dina bref prackat med mig. Det synes, som icke lättadeligen någon tjenstgörande skulle kunna fås, på samma gång som det med Guds hjelp vore för honom ett nyttigt tillfälle till förkofran och utbildning. Men var god och skrif svar med det snaraste. I fall plats för honom fintes på Björkfors, så skulle han då icke på stället, anmäla sig vid seminariet. Detta är af vigt.

Helsningar från bröderna Carl

P.S. Jag glömde nämna, att jag i Hernösand gjorde bekantskap med en Kandidat Lilja, som är en klokhet och förnuftig ung man. Han skulle

theologerna deltáges - jag besökte ock
blef mycket vänligt emottagen af icke
blott Forén, utan äfven Beckman och
Wulfbrandt - dels för att återse Wulff,
som nu återkommit från sin 3-åriga
höjst lärorika resa i utlandet.
Paul gjorde mig sällskap dit. Att
hans examen gått lyckligt har du
redan längesedan hört. Efter några
dagars vistelse i Upsala återvände jag
till hemmet, hvarest jag nu inträdt
i mina förra förhållanden; från
skolan är jag dock ledig till nyåret,
emedan Ullman är förordnad till
vikarie för hela der pågående
terminen. Några gånger har jag pre-
dikat i Finska kyrkan. I förrgår
hade jag hos mig samlade icke
få bland de yngre, i hufvudsaken
likasinnade bröderna af det prästerliga
kallet. Vår samvaro var mycket
lifvad. Jag hoppas, att dessa möten
skola blifva anledning till åtskilligt

godt. Vi åtskildes först efter att ha
utsatt stället för nästa förmyndare
i nästa månad.

Nu till en sak, som förtt i går
på allvar kommit till tals. Du minnes
Gustaf Lundin, som gått i Jakobs skola
och haft för afsigt att studera för
ingående i prestexamen. Kursen skulle
dock ha befunnit alltför lång; han
skulle ännu ha haft två år qvar,
innan han kunnat flytta till gym-
nasium; icke heller har han tyckt sig
lämplig för studier, ehuru flitig och kä-
nd derför. På både Modersmas och min
inflytelse har han derför beslutit
att blifva folkskollärare och anmäla
sig till inträde på seminarium här-
städes. Äfven här har han fått börja
spela piano för att beredas till
organist-examen: han saknar hvarken
snille eller musikaliskt öra. Dock,
på seminariet får ingen inträde förr,
än han fyllt 17 år. Lundin fyller
först i Februari. Alltså har ehuru
hans och vårt beslut fattats redan

12 Lilla Vattugatan d. 12 Nov. 91.

Broder Wilhelm!

I vår pågående affärs-
fråga ber jag få nämna, att
jag, efter genomläsande af
ditt bref till Gustaf, der du
bland annat omnämner
att du ansåge det vara
en god placering af penningar
för framtiden, tankfullt med
hänsyn till dina gossar,
att inköpa huset, ifrigt
fattade uppmärksamheten att
detta torde vara en ganska
allvarsam missräkning, om
jag icke vill hafva någon
andel i skulden till.

Gamla hus äro verkligen
alldeles öfverflyglade af
den nya tiden, och de
finge bara på dig ett
skänbart bekymmer.

Med broderlig helsning
C. H. Bergman

Sjelfva slutsatsen
glömdes. Jag har på grund
af oroväckande vändor
mig till annan spekulant.
Du skall tro, det är icke
roligt att sälja hus.

Studeranden af Norrlands Nation
Herr Fm. Vilhelm Bergman.

Kära Broder Wilhelm!

Det war mycket roligt, att få emottaga ditt sista bref, och jag önskar dig lycka till ditt nuvarande tillstånd. Jag hade framställt en slags accomodations-tHeori, och du hade icke missförstått mig. Naturligtvis skulle man icke kunna tillåta sig att säga sådant åt hvem som helst. - Det språket:"Görer bättring" o. s. v. var beständigt i mitt sinne fordom, och jag önskar att jag vore i samma tillstånd nu. Dock har Guds nåd icke öfvergifvit mig. Den anmärkningen,du gjorde,att vi nu leva i tider, liknande Judarnes på Christi tid, har nog sin djupa grund, ehuru man aldrig nog fattar ställningen så. Till och med Delitzach har uttalat detför/
ta i sin Commentar öfver Genesis. Jag har innerst införlifvat/mig med den åsigt, du i ditt bref härutinnan uttalade. -

Sjöding har warit sjuk i halsböld, mycket illa, och jag i/
har derföre haft mycket göra dessa/dagar. I Lördags Skriftermål och derefter Begrafning, i Söndags Predikan, och i går läsning med Nattwardsbarnen.

Emil har skrifvit till mig och ber hälsa föräldrar och syskon och för öfrigt "tout le monde". Han säger sig wara mycket swag och ber oss hjelpa honom med bön emot frestelserna; är glad att han nu förstår en fransk predikan, hvilket han ej förr gjort; finner franska språket mycket swårt och arbetar derpå mundtligt och skriftligt, med innanläsning och utanläsning, från morgonen till kvällen. - Från bröderna Rista i Lappträsk, Johan och Peter, har August haft bref; de bedja om helsningar till hela huset, uttryckligen äfven till dig.